

dre bedrøvede over mange af det ærede Medlems Udtalelser, end disse ellers kunde give Grund til. Det ærede Medlem er et logisk Menneske, jeg er sikker paa, at i Nelly-Sagen og i Alma Bondesen-Sagen var det ærede Medlem overbevist om, at de anklagede vare uskyldige. Han var overbevist om, at Nelly var uskyldig i den Forbrydelse, hun var bleven dømt for, og med Rette overbevist derom. Jeg sætter nu, at det ærede Medlem havde været Dommer, og at det, for at faa Uskyldigheden godtgjort, var nødvendigt f. Eks. at forhøre Gehejmerraadinde Nellemann. Jeg er aldeles sikker paa, at det ærede Medlem, netop fordi han er saa streng en Logiker, vilde have benyttet ethvert Mittel til at faa Sandheden ud af den Person, han skulde forhøre. Det ærede Medlem vilde ved Modsigelse til sidst blive oprørt og føle, at han havde Ret til at bruge disse Midler paa samme Maade som f. Eks. Birkedommer Sylov eller enhver anden af vore store Forhørsdommere, som kunne blive grebne af denne logiske *rabies*, naar de have konstrueret sig en Sag, og den Mand, de ville have dømt, ikke vil give efter. Omtrent det samme Forhold ville vi have ogsaa under den ny Procesmaade. En Forhørsdommer vil have samme Fristelse til at være et logisk Uhyre og til i en Sag, hvor han tror, han har Ret, at blive forbitret, ifald han ikke har Ret, og baade over for Vidner og over for de anklagede vil han bruge alle Midler til at faa sin Mening bekræftet.

Naar De spørge: Kan Juryen da intet gøre her? maa jeg sige: Nej, den virker først paa et senere Tidspunkt, hvor Retsprotokollerne for længst ere gjorte færdige, og Forhørene ere endte, og hvad der er sket over for den anklagede af Myndighedsmisbrug og moralsk Tvang, ved Juryen intet om, og kan ikke dømme om, fordi Misbruget ligger forud for den Tid, paa hvilken Juryen er kommen til Eksistens. Der er kun en Maade at hjælpe derpaa, og det er at give Forsvareren en udstrakt Adgang til at komme til Stede ogsaa under Efterforskningen og under Politiforhør lige som ogsaa at give ham Ret til — ganske vist selvfølgelig under den nødvendige Kontrol, for at Formaalet at faa Sandheden frem ikke helt umuliggøres — i størst muligt Omfang at konferere med den anklagede og være til Stede ved Møderne. Paa det Punkt vil jeg ærlig tilstaa, at jeg sympatiserer mere med dette høje Tings Affattelse end med Landstingets Affattelse, jeg tror endog,

man kunde gaa endnu videre. Men allerede heri ser jeg en mere betrygget Stilling for den anklagede end i Nævningeinstitutionen, som først kommer til Virkelighed, naar Forhøret er afgjort, og alt er forbi for længe siden, og hvor Myndighedsmisbrug ere glemte Ting. Det samme kan siges om Misbrug af Varetægtsarresten og om den anklagedes Behandling under denne.

Endelig er der et Forhold, som den offentlige Mening og vi alle ere meget stærkt interesserede i, nemlig at Dommeren ikke faar en særlig fiks Uvillie mod den, han skal dømme, eller bliver interesseret i at faa ham dømt. Paa dette Punkt har der ofte ved det nuværende Retssystem været ført Klage, og vi have set nogle Eksempler derpaa, ganske vist kun faa i Forhold til alle de Dommere, der findes, men Eksempler, der dog ere bedrøvelige nok, paa, at en Mand anklages, og at Dommeren ikke kan faa ham dømt for denne Sag, og at Dommeren da for at dække over Brugen af Varetægtsarresten, søger at grave en eller anden Ubetydelighed op af Mandens tidligere Liv og derpaa faa ham dømt. Jeg tror, at det er meget vigtigt at komme bort fra dette. Men atter her kan Juryen ikke gøre noget, thi den faar først fat paa Sagen, naar den er lagt op saaledes, at Juryen kan sige: skyldig eller uskyldig. Jeg tror, at der allerede i den forelagte Retsreform er god Beskyttelse herimod, saa sandt, som der er indsat særlige Regler om, at Anklager, der rejses, under alle Forhold skulle rejses af den offentlige Anklager, der kan skønne over, om der med Ret og Billighed kan rejses Anklage. Jeg anser det for et stort Gode i det Tilfælde, hvor Under søgelsesdommeren og den endelige Dommer ikke er den samme Person.

Imidlertid bliver der dog det tilbage, at Juryen maaske kunde gøre nogen Gavn med Hensyn til Skyldens Konstatering, altsaa ved Afgørelsen af, hvorvidt Mandens Forbrydelse bliver konstatet just i det Omfang i hvilket han har begaaet den, og ikke paa noget Punkt i større Omfang, og at Manden bliver dømt just for den Forbrydelse, han har begaaet, men med alle formildende Omstændigheder og i hvert Fald ikke med forværende. Her er det, Juryinstitutionen skulde gøre nogen Nytte, men jeg er ikke sikker paa, at det vil blive Tilfældet paa Grund af saavel Jurens Sammensætning som de Forhold, hvorunder den kommer til at virke.

Først og fremmest spørger vi: hvem er